

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สตรีเป็นทรัพยากรมนุษย์ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าบุรุษ อีกทั้งความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษเป็นประเด็นสากลที่ทั่วโลก ทุกประเทศ และองค์การสหประชาชาติให้ความสำคัญในลำดับต้นๆ การเปิดโอกาสให้สตรีได้เข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจมากขึ้นจึงเป็นเรื่องที่ควรสนับสนุน การวางแผนพัฒนาบทบาทของสตรีเป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้นใหม่โดยมีเป้าหมาย เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสังคมเมื่อได้ให้โอกาสผู้หญิงได้มีอำนาจในการตัดสินใจ มีศักยภาพ และความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้แล้ว ดังนั้นในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมีนโยบายในเรื่องของการพัฒนาบทบาทสตรี พร้อมแนวทางปฏิบัติที่จะผนวกประเด็นการพัฒนาสตรีควบคู่พร้อมกับกระบวนการพัฒนาประเทศด้วย

การพัฒนาประเทศตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เป็นต้นมาจะเน้นที่การพัฒนาคน คือ ต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนให้มีคุณธรรม มีคุณภาพ มีครอบครัวที่อบอุ่น อันจะนำไปสู่การสร้างชุมชนและสังคมที่เข้มแข็ง ซึ่งในการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางนั้นผู้หญิงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีบทบาทสำคัญเคียงคู่กับผู้ชาย โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพของผู้หญิงให้เพิ่มขึ้นจะเป็นการสร้างพื้นฐานของสังคมให้แข็งแกร่งขึ้นด้วย เช่น ในครอบครัว ผู้หญิงมีความสำคัญในฐานะภรรยาและมารดาที่มีภาระหลักในการดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวในสังคม ผู้หญิงมีการยกระดับสถานภาพให้สูงขึ้นจากการทำกิจกรรมนอกบ้าน เช่น การทำงาน การเข้าร่วมในองค์กรหรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการส่งเสริมให้สตรีมีโอกาสพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาครอบครัว สังคมและประเทศโดยรวม สอดคล้องกับแนวทาง “การพัฒนาที่ยั่งยืน” (นิยฐา กาจรังสีนนท์, 2547 : ออนไลน์)

คณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้เห็นชอบในหลักการให้ใช้ความเข้มแข็งของชุมชนเป็นฐานรากสำคัญในการแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจจากปัญหาเศรษฐกิจตามแนวคิดและหลักการพัฒนาแบบองค์รวมที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 จนถึงปัจจุบัน แนวทางการเพิ่มศักยภาพของท้องถิ่นให้สามารถปกครองตนเองได้ภายใต้ัน นโยบายการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 จนถึงปัจจุบันทางราชการต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและท่าทีในการทำงานจากผู้ที่มิบทบาทการ

ดำเนินการพัฒนาเป็นผู้กระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน โดยการพัฒนาคอนในชุมชนให้มีศักยภาพในการคิด ตัดสินใจมีความเชื่อมั่น และริเริ่มการพัฒนาคอนในชุมชนเอง คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบตามมติการประชุมของคณะกรรมการนโยบายสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ 1 วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2542 เห็นชอบให้ใช้ความเข้มแข็งของชุมชนเป็นฐานสำคัญในการลดผลกระทบทางสังคมและสร้างกระบวนการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต โดยมีมติให้ความเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อเผชิญปัญหาวิกฤต เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2542 (กรมการพัฒนาชุมชน. 2542 : 1) เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนและประสานการดำเนินงานตามแผน โดยกำหนดวัตถุประสงค์หลักในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนจนถึงปัจจุบัน

ในแผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. 2550 : ออนไลน์) มีเป้าประสงค์เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย คนในสังคมมีการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ มีเจตคติที่เอื้อต่อการส่งเสริมบทบาทของหญิงชายในการร่วมพัฒนาประเทศ ทั้งหญิงและชายได้รับความเป็นธรรมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สตรีได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มพลังในตน และมีส่วนร่วมทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การบริหาร และการปกครองอย่างเต็มที่ และเต็มศักยภาพ โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อพัฒนาหญิงชายให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย เพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้สตรีได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้สตรีได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรี

เป้าหมายการดำเนินงานด้านสตรี ไปสู่ความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย เมื่อสิ้นแผนพัฒนาสตรีฯ ฉบับที่ 10 ในปี 2554 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550 : 49) มี 5 ประการ คือ เด็ก เยาวชน รวมทั้งหญิงและชายทุกระดับวัย เคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ และความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย สัดส่วนของสตรีในภาคการเมืองและการบริหารเพิ่มขึ้น สตรีกลุ่มต่างๆ เข้าถึงบริการสุขภาพอนามัยมากขึ้น โดยเฉพาะบริการด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ อัตราการใช้ความรุนแรงต่อสตรีลดลง และสตรีที่ประสบปัญหาสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึง และสตรีมีส่วนร่วมและรับผลประโยชน์จากเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

สตรีในปัจจุบัน มีโอกาสได้รับการพัฒนาอย่างจริงจังมากขึ้น แต่บทบาทของสตรีไทย โดยเฉพาะในระดับหมู่บ้าน ตำบล ยังคงต้องได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และสตรีจะต้องปรับเปลี่ยนบทบาทเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานร่วมกับเทศบาลตำบล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลในรูปแบบของนิติบุคคล ซึ่งต้องอาศัยพลังในการทำงานของสตรี เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้กับหมู่บ้าน ตำบล ในขณะที่เดียวกันก็จำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพ ความรู้ ความเข้าใจ

ในกลุ่มผู้นำสตรีและองค์กรสตรีให้มีความเข้มแข็งมีความพร้อมที่จะเข้าร่วมทำกิจกรรมพัฒนาตำบล ซึ่งเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนตลอดจนองค์กรสถาบันต่างๆ ที่ต้องร่วมมือร่วมใจกันสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาต่อไป

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ได้เริ่มดำเนินงานพัฒนาสตรีในชนบทตามที่ได้รับมอบหมายมาตั้งแต่ พ.ศ. 2505 จนถึงปัจจุบัน และได้จัดตั้งองค์กรสตรีระดับต่าง ๆ เป็นคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) จำนวน 74,427 คณะ คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) จำนวน 7,256 คณะ คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.) จำนวน 876 คณะ และคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด (กพสจ.) จำนวน 75 คณะ (กรมการพัฒนาชุมชน. 2543 : 1)

จากภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพของคน กลุ่มองค์กรต่างๆ ในชุมชนโดยส่งเสริมให้มีการใช้เวทีประชาคมเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตของชุมชนและในฐานะที่กรมการพัฒนาชุมชนที่มีบทบาทภารกิจและรับผิดชอบในการพัฒนาองค์กรในระดับตำบลหมู่บ้าน โดยเฉพาะการจัดตั้งและพัฒนาองค์กรสตรีในทุก ระดับ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ. 2538 ทั้ง 4 ระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์ให้สตรีเป็นแกนนำในการพัฒนา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม การเมืองการปกครอง และเพื่อให้องค์กรสตรีเป็นแกนกลางในการคิด ตัดสินใจแก้ไขปัญหาสตรี เด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ และการมีส่วนร่วมจากผลการดำเนินงานดังกล่าว (กรมพัฒนาชุมชน. 2538 : 7-8)

จากผลงานของอัชมา เครือชะเอม เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล (กพสต.) จังหวัดสมุทรสงคราม (2540 : 66) พบว่า การพัฒนาสตรีโดยส่งเสริม สนับสนุน การจัดตั้งองค์กรสตรีในระดับต่างๆ เมื่อจัดตั้งขึ้นมาแล้วต้องการให้องค์กรสตรีเป็นแกนนำในการสะท้อนปัญหาหรือ ความต้องการ มุมมองด้านต่างๆ ของสตรีเพื่อเป็นประเด็นในการกำหนดแนวทางการพัฒนาในระดับต่างๆ นอกจากนี้ยังเป็นพลังขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อการพัฒนาตนเองและชุมชนแต่กลับพบว่าองค์กรสตรียังไม่สามารถปฏิบัติ ตามบทบาทที่คาดหวังได้ดีเท่าที่ควรทั้งนี้สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่ง เนื่องจากการส่งเสริมให้จัดตั้งขึ้นมา แต่ยังขาดการสนับสนุนส่งเสริม ผลักดันในด้านต่างๆ เพื่อให้มีการแสดงบทบาทตามคาดหวังอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วม การส่งเสริมด้าน วิชาการ และงบประมาณ จากหน่วยงานทุกระดับที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสตรีโดยเฉพาะตัวผู้นำ ขององค์กรสตรีคือประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับต่างๆ เป็นตำแหน่งที่สำคัญยิ่ง ถือเป็น ผู้นำภาคประชาชนในระดับต่างๆ ควรที่จะได้รับการยอมรับ การสร้างความตระหนัก เคียงคู่งองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและท้องที่ ในหมู่บ้านและตำบล

รายงานผลการศึกษาของสำนักพัฒนาสตรี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานขององค์กรสตรีพบว่า มีองค์กรสตรีระดับตำบลที่มีการขับเคลื่อนกิจกรรมระดับน้อย มีจำนวน 4,072 คณะ (คิดเป็น 56.15 %) ระดับปานกลางมีจำนวน 3,112 คณะ (คิดเป็น 42.86 %) และระดับสูงมีจำนวน 72 คณะ (คิดเป็น 0.99%) และพบว่ามีการขับเคลื่อนกิจกรรม จากร้อยละ 74 เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐ นอกจากนี้จากการศึกษาของสำนักพัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย (2540 : 11-12) พบว่า องค์กรสตรีระดับตำบลได้รับการสนับสนุนงบประมาณการขับเคลื่อนกิจกรรมจากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 182 คณะ (คิดเป็น 2.5% ขององค์กรสตรีระดับตำบล) จากผลการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า องค์กรสตรีที่มีการขับเคลื่อนกิจกรรมมีจำนวนน้อย และส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐ สำหรับองค์กรสตรีระดับตำบลที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเพียงร้อยละ 2.5 ขององค์กรสตรีทั้งหมด

ถึงแม้ว่าผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีจะยังไม่ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจนัก เนื่องจากการจัดตั้งองค์กรสตรีไปแล้วไม่มีกิจกรรมต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนาสตรีไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร แต่องค์กรสตรียังไม่ล้มเลิกไปเพราะมีบางส่วนที่ยังปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและชุมชน หากกลุ่มองค์กรสตรีดังกล่าวได้รับการพัฒนาและการสนับสนุนที่ดี จึงน่าจะเป็นกลุ่มแกนนำที่สำคัญในการเป็นพลังขับเคลื่อนในการพัฒนาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม (กรมการพัฒนาชุมชน. 2542 : 3-14) ดังนั้นในปัจจุบันกรมการพัฒนาชุมชนจึงได้ดำเนินการพัฒนาองค์กรสตรีในทุกระดับอย่างครบถ้วนทั่วถึง โดยเฉพาะในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสตรีทุกระดับ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงาน และคาดว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีในพื้นที่เขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและพื้นที่อื่นด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้ ระยะเวลาดำรงตำแหน่งและคุณลักษณะผู้นำของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อศึกษาข้อมูลแวดล้อมได้แก่ การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ แนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง การได้รับความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรสตรีของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. เพื่อศึกษาปัจจัย ส่วนบุคคลและปัจจัยแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความสำคัญของการวิจัย

ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลถือเป็นองค์กรสตรีในชุมชนที่มีความสำคัญต่อชุมชนและเป็นศูนย์กลางของสตรีในชุมชน ในการริเริ่มและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสตรีและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น เด็ก เยาวชน และคนชรา นอกจากนี้ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลมีหน้าที่ประสานการบริการของรัฐหรือหน่วยงานต่าง ๆ ลงสู่กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งเป็นผู้รวบรวมและนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของสตรีต่อผู้นำชุมชนและหน่วยงานภายนอกเพื่อร่วมกันหาทางแก้ไขและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานนั้นๆ ผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยจะทำให้ทราบลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลแวดล้อม และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล ซึ่งมีประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรสตรีและเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน นำไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาชุมชนได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลแวดล้อมซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 196 คน

1.1 การคำนวณขนาดของตัวอย่าง ในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนโดยใช้สูตรของ Taro Yamane

1.2 เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างกระจายครอบคลุมทั้ง 16 อำเภอ จึงคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร Nagtation

1.3 สุ่มตัวอย่างประชาชนคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล คัดเลือกตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับสลากตำบลในแต่ละอำเภอ จนครบ 138 คน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) โดยศึกษาจากปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้นที่ศึกษาได้แก่

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อปี ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง และ คุณลักษณะผู้นำ ประกอบด้วย การศึกษาความรู้ในหลักการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบและเสียสละ การวางแผน การติดตามผลงาน การรับฟังความเห็นจากเพื่อนร่วมงาน มีการแบ่งงาน มีกิจกรรมในชุมชน

2.1.2 ปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ แนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการได้รับความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรสตรี

2.2 ตัวแปรตาม คือ การปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล 4 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านการรวบรวมปัญหาประกอบด้วย การรวบรวม วิเคราะห์ หาสาเหตุ และหาแนวทางแก้ไขปัญหา การจัดทำแผนงาน โครงการ การประสานงานกับองค์กรต่างๆ

2.2.2 ด้านการประสานงานประกอบด้วย การปฏิบัติงานร่วมกับกลุ่มองค์กรในตำบล การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาสตรีในตำบล การจัดทำข้อมูลสตรี เด็ก เยาวชน

2.2.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานและผลงาน ของสตรี เด็ก เยาวชน การแจ้งข้อมูลข่าวสารโดยการจัดประชุม

2.2.4 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในตำบล ประกอบด้วย การเข้าร่วมปลูกต้นไม้ การกำจัดขยะในชุมชน การรณรงค์การใช้สิทธิเลือกตั้ง การรณรงค์การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมด้าน ประเพณี และวันสำคัญทางศาสนา

1. ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล หมายถึง บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนของสตรีระดับหมู่บ้านในตำบลนั้นหมู่ละ 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิจากการคัดเลือก จำนวน 5 – 15 คน มีนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้งประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล

2. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะส่วนตัวของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง และคุณลักษณะผู้นำ

3. คุณลักษณะผู้นำ หมายถึง ในการศึกษาคุณลักษณะผู้นำครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ประกอบด้วย การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การเสียสละ ความซื่อสัตย์ สุจริต การติดตามผลงาน การรับฟังความคิดเห็น การแบ่งงาน การประชาสัมพันธ์ และการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสังคม

4. ปัจจัยแวดล้อม หมายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล รวม 2 ด้าน ประกอบด้วย การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ แนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การได้รับความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรสตรี

4.1 การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ แนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การที่ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลได้รับการสนับสนุนหรือแนะนำจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการอื่นๆ ในด้านการให้ความรู้ทางวิชาการ วัสดุครุภัณฑ์ ให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุนงบประมาณ ให้การสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียน การบริจาคเงิน/วัสดุ/สิ่งของ และการติดตามผลการสอนและการแนะนำวิธีการปฏิบัติงาน

4.2 การได้รับความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรสตรี หมายถึง การที่ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลได้รับข่าวสารจากการพูดคุย การฝึกอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประชุม เอกสารวิชาการ/วารสาร

5. การปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล หมายถึง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ. 2538 รวม 4 ด้าน ประกอบด้วย

5.1 ด้านการรวบรวมปัญหา หมายถึง การที่ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลทำหน้าที่ในการรวบรวมปัญหาและความต้องการของสตรีในตำบลรวม ทั้งวิเคราะห์ถึงปัญหาสาเหตุ และแนวทางแก้ไข และจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรมนอกเหนือจากที่คณะกรรมการ

พัฒนาสตรีหมู่บ้านเสนอ แล้วนำเสนอเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อบรรจุในแผนพัฒนา 5 ปี และพัฒนาตำบลประจำปี

5.2 ด้านการประสานงาน หมายถึง การที่ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล ทำหน้าที่ในการประสานงานกับเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานภาครัฐบาล และภาคเอกชน เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ และการดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่เทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลและทางราชการมอบหมาย

5.3 ด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การที่ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล ทำหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนข้อมูลเกี่ยวกับสตรี เด็ก และเยาวชนในตำบล รวมทั้งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชนในตำบล

5.4 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมในตำบล หมายถึง การที่ประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลปฏิบัติงานร่วมกับกลุ่มองค์กรต่างๆ ในการพัฒนาสตรี เด็ก และเยาวชน รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาต่างๆ ในตำบล ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการสตรีในตำบล ทำการจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบลอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และมีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น

สมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนข้อมูลและแนวคิดต่าง ๆ ผู้วิจัยมีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง คุณลักษณะผู้นำ และปัจจัยแวดล้อมประกอบด้วย การได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการได้รับความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรสตรีที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับองค์กรสตรีและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน
2. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐในการกำหนดนโยบายและการส่งเสริมองค์กรสตรีต่อไป